

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« _____ » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДИДАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

для студентів

спеціальності
освітнього рівня
освітньої програми

013 Початкова освіта
першого (бакалаврського)
013.00.01 Початкова освіта (скорочена
програма підготовки)

Київ – 2023

Розробник:

Іванюк Ганна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Викладачі:

Іванюк Ганна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Венгловська Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти
Протокол від 07 вересня 2023 р. № 2.

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта _____. _____. 2023 р.

Гарант освітньої-професійної програми _____ Геннадій БОНДАРЕНКО

Робочу програму перевірено
_____ 2023 р.

Заступник декана
з науково-методичної та навчальної роботи _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

Розробник:

Іванюк Ганна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Викладачі:

Іванюк Ганна Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Венгловська Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти
Протокол від 07 вересня 2023 р. № 2.

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта _____ . _____ . 2023 р.

Гарант освітньої-професійної програми Геннадій БОНДАРЕНКО

Робочу програму перевірено
9.09 2023 р.

Заступник декана
з науково-методичної та навчальної роботи Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____) , «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____) , «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____) , «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____) , «__» _____ 20__ р. Протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120	
Курс	1 (3)	1 (3)
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	26	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Дидактика початкової школи» – формувати у здобувачів вищої освіти дидактичну, культурну, комунікативну компетентність, що забезпечить їхню здатність і готовність організовувати освітній процес в початковій школі, володіння інструментами вимірювання результатів навчальної діяльності учнів у контексті розбудови НУШ.

Зміст навчальної дисципліни «Дидактика початкової школи» побудований відповідно до Освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта (скорочена програма підготовки) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти й забезпечує формування таких **компетентностей**:

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками

освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

CR-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Результати навчання за дисципліною:

Відповідно до Освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта (скорочена програма підготовки) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти навчальна дисципліна «Дидактика початкової школи» забезпечує оволодіння майбутніми вчителями початкових класів такими результатами навчання:

РН-01. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

РН-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

РН-05. Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

РН-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

РН-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

РН-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

PH-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

PH-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

PH-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна
Змістовий модуль 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ							
Тема 1. Методологічні засади дидактики початкової школи. Сучасні наукові дослідження з дидактики початкової школи	4	2					2
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні. Зміст початкової освіти (НУШ)	10	2	2	4			2
Модульний контроль	2						
Разом	16	4	2	4			4
Змістовий модуль 2. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ							
Тема 3. Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі	4	2					2
Тема 4. Процес навчання як система. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи.	6	2		2			2
Тема 5. Види навчання в НУШ.	6	2	2				2
Модульний контроль	2						
Разом	18	6	2	2			6
Змістовий модуль 3. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ							
Тема 6. Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання вчителем початкових класів	12	2	2	4			4

Тема 7. Особливості та форми організації освітнього процесу у початковій школі	6	2	2				2
Тема 8. Сучасні технології навчання у початковій школі	6	2		2			2
Модульний контроль	2						
Разом	26	6	4	6			8
Змістовий модуль 4. ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ							
Тема 9. Компетентність як показник якості початкової учнів в Новій українській школі	8	2	2	2			2
Тема 10. Особливості вимірювання навчальних досягнень учнів початкової школи в НУШ	6	2		2			2
Тема 11. Критерії ефективності процесу навчання у початковій школі	8	2		4			2
Тема 12. Підготовка вчителя до уроку. Дидактичний аналіз уроку	6	2		2			2
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	2	10			8
Іспит	30						
Усього	120	24	10	22			26

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна
Змістовий модуль 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ							
Тема 1. Методологічні засади дидактики початкової школи. Сучасні наукові дослідження з дидактики початкової школи	6	2					4
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні. Зміст початкової освіти (НУШ)	12			2			10
Модульний контроль	-						
Разом	18	2		2			14
Змістовий модуль 2. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ							
Тема 3. Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі	8	2					6
Тема 4. Процес навчання як система. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи.	10		2				8
Тема 5. Види навчання в НУШ	8						8
Модульний контроль	-						

Разом	26	2	2				22
Змістовий модуль 3 ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ							
Тема 6. Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання вчителем початкових класів	12			2			10
Тема 7. Особливості та форми організації освітнього процесу у початковій школі	12	2					10
Тема 8. Сучасні технології навчання у початковій школі	14						14
Модульний контроль	-						
Разом	38	2		2			34
Змістовий модуль 4 ДІГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ							
Тема 9. Компетентність як показник якості освіти Нової української школи	10						10
Тема 10. Особливості вимірювання навчальних досягнень учнів початкової школи в НУШ	10	2					8
Тема 11. Критерії ефективності процесу навчання у початковій школі	10			2			8
Тема 12. Підготовка вчителя до уроку. Дидактичний аналіз уроку	8						8
Модульний контроль							
Разом	38	2		2			34
Іспит							
Усього	120	8	2	6			104

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Тема 1. Методологічні засади дидактики початкової школи. Сучасні наукові дослідження з дидактики початкової школи

Завдання дидактики на сучасному етапі розвитку освіти. Методологія дидактики як вчення про принципи побудови, форми і способи наукового пізнання дидактичного процесу. Внутрішні суперечності як рушійна сила процесу пізнання. Складові методології дидактики. Основні методологічні підходи до побудови навчального процесу, які забезпечують його спрямованість на формування навчально-пізнавальної діяльності суб'єктів учіння: системний, синергетичний, діяльнісний, праксеологічний, гуманістичний, культурологічний, аксіологічний, суб'єктний, акмеологічний, компетентнісний та ін. Дослідження сучасних науковців з проблем дидактики початкової школи.

Основні поняття теми: методологія дидактики, складові методології дидактики, дидактичний процес.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 2, 5, 6, 7

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні. Зміст початкової освіти (НУШ)

Нормативні документи, в яких відображається зміст освіти. Методологічна основа теорії змісту освіти. Основні компоненти змісту освіти. Основні принципи реформування змісту освіти та суть їх реалізації. Зміст початкової освіти (НУШ). Ключові та предметні компетентності. Державний стандарт початкової освіти, особливості його реалізації Базовий навчальний план. Типовий навчальний план. Робочий навчальний план закладу освіти Навчальна програма предмета або курсу. Модельна навчальна програма.

Основні поняття теми: компоненти змісту освіти, зміст початкової освіти, Концепція Нової Української Школи, навчальний план, навчальна програма, модельна програма

Рекомендована література:

Основна: 2, 3, 4

Додаткова: 1, 2, 4

Змістовий модуль 2.

ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ

Тема 3. Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі

Сутність процесу навчання в початковій школі. Дидактична сутність навчання. Необхідність врахування особливостей розвитку сучасних молодших школярів у навчальному процесі. Функції процесу навчання. Структура процесу навчання у початковій школі. Макроструктура процесу навчання. Етапи навчального процесу. Основні ланки процесу засвоєння знань учнями.

Основні поняття теми: структура процесу навчання, дидактична сутність навчання, пізнання, дидактична одиниця процесу навчання.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4, 5

Додаткова: 5, 7

Тема 4. Процес навчання як система. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи

Процес навчання як система. Початкова освіта як система. Особливості психічних і пізнавальних процесів дитини молодшого шкільного віку. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи як підґрунтя всебічного розвитку особистості дитини. Розвивальне навчання. Проблема

диференціації навчання. Мотивація учіння молодших школярів. Емоційність процесу навчання в початковій школі

Основні поняття теми: процес навчання, початкова освіта, діти молодшого шкільного віку, розвивальне навчання, диференціація навчання.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4, 5

Додаткова: 5, 7

Тема 5. Види навчання в НУШ

Особистісно-орієнтоване навчання у Новій українській школі. Здійснення диференційованого навчання вчителем початкової школи. Проблемний вид навчання. Проблемна ситуація, основні способи їх створення. Проектне навчання. Робота над проектом як практика особистісно орієнтованого навчання в процесі діяльності учня на основі його вільного вибору, з урахуванням його інтересів. Особливості організації дистанційного та змішаного навчання учнів початкової школи.

Основні поняття теми: види навчання, Нова українська школа, особистісно-орієнтоване навчання, диференційоване навчання, проблемний вид навчання, проектне навчання.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 5, 7

Змістовий модуль 3.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Тема 6. Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання вчителем початкових класів

Метод навчання як багатомірне явище. Зв'язок методу навчання з іншими дидактичними категоріями. Основні функції методів навчання. Структура методу навчання. Прийом навчання. Характеристика груп методів навчання: за джерелами знань; за рівнями самостійності учнів; за логікою руху змісту. Методи усного викладу навчального матеріалу у початковій школі. Особливості використання наочності у початковій школі. Практичні методи навчання у початкових класах. Дидактичні ігри у навчальному процесі початкової школи. Інтерактивні методи у початковій школі. Самостійна робота учнів як метод навчання. Формування в молодших школярів досвіду пошукової діяльності. Критерії вибору і поєднання методів навчання.

Основні поняття теми: метод, прийом, структура методу, функції методів, класифікація методів навчання.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 5, 7

Тема 7. Особливості та форми організації освітнього процесу у початковій школі

Особливості організації освітнього процесу у початковій школі. Мета першого циклу навчання. Мета другого циклу навчання. Форми організації освітнього процесу в сучасній початковій школі. Інтегровані уроки в початковій школі, їх класифікація. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів в НУШ.

Основні поняття теми: форми організації освітнього процесу у початковій школі, цикли навчання, інтегровані уроки.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 5, 7

Тема 8. Сучасні технології навчання у початковій школі

Навчальні технології. Особистісно-орієнтована технологія навчання. Технологія групової навчальної діяльності школярів. Технологія розвивального навчання. Технологія формування творчої особистості. Технологія навчання як дослідження. Поняття про технології інтерактивного навчання. Роль і місце методів інтерактивного навчання у початкових класах. Інтеграція освітнього процесу як сучасна освітня технологія

Основні поняття теми: технології навчання, особистісно-орієнтоване навчання, розвивальне навчання, інтерактивне навчання, інтеграція освітнього процесу.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 5, 7

Змістовий модуль 4.

ВИМІРЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Тема 9. Компетентність як показник якості освіти Нової української школи

Уміння вчитися як ключова компетентність. Сутність і структура уміння вчитися. Вікова та індивідуальна характеристика молодших школярів як суб'єктів учіння. Розвиток в учнів процесів сприймання. Мотивація учіння молодших школярів. Формування структурних компонентів уміння вчитися.

Основні поняття теми: уміння вчитися, структурні компоненти уміння вчитися, молодший школяр як суб'єкт навчання, індивідуальні особливості, мотивація.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткова: 1, 5, 6, 7

Тема 10. Особливості вимірювання навчальних досягнень учнів початкової школи в НУШ

Ретроспективний аналіз питання оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Концептуальне й нормативне забезпечення оцінювання навчальних досягнень учнів. Основні поняття контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Нові форми вимірювання навчальних досягнень учнів: тестові завдання та освітні портфоліо. Формувальне оцінювання як інтерактивне оцінювання прогресу учнів у Новій українській школі. Підсумкове оцінювання. Дидактичні вимоги до вимірювання навчальних досягнень учнів.

Основні поняття теми: контроль, засоби контролю, оцінювання якості освіти, навчальні досягнення.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 1, 3, 5, 7

Тема 11. Критерії ефективності процесу навчання у початковій школі

Сутність поняття «ефективність навчання». Реалізація принципу оптимізації навчання. Компетентнісний підхід як засіб реалізації особистісно зорієнтованого навчання в сучасній початковій школі. Шляхи підвищення ефективності навчання в сучасній початковій школі. Критерії ефективності процесу навчання у початковій школі.

Основні поняття теми: оптимізація навчання, ефективність навчання, компетентнісний підхід, критерії забезпечення ефективності навчання.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 1, 5, 7

Тема 12. Підготовка вчителя до уроку. Дидактичний аналіз уроку

Підготовка вчителя до уроку (відповідно НУШ). Сутність аналізу уроку як доцільно продуманої системи. Різні підходи в дидактиці до проблеми аналізу уроку. Основні вимоги до аналізу уроку. Поетапний аналіз уроку. Мета уроку як об'єкт аналізу. Наявність цільових завдань. Оцінювання якості знань. Сутність цілісного підходу до аналізу методів навчання. Алгоритм оцінки методів навчання. Схема дидактичного аналізу. Сутність матричного підходу до аналізу уроку як системи. Загальний алгоритм аналізу уроку як системи.

Основні поняття теми: підготовка вчителя до уроку, аналіз уроку, поетапний аналіз уроку; матричний підхід до аналізу уроку, загальний алгоритм аналізу уроку.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 5

Додаткова: 4, 5, 7

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	3	3	4	4
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	3	3	5	5
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	3	30	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15	3	15	4	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			59		76		98		115
Максимальна кількість балів:	348								
Розрахунок коефіцієнта:	5,8								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Кількість балів
Змістовий модуль 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ДИДАКТИКИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ		
1. Дослідити зв'язок дидактики з іншими науками та педагогічним досвідом	2	5 б.
2. Порівняти сильні і слабкі сторони різних теорій формування змісту освіти. Результати оформити у таблицю.	2	5 б.
Змістовий модуль 2. ПРОЦЕС НАВЧАННЯ, ЙОГО СТРУКТУРА ТА ВИДИ		
1. Скласти порівняльну таблицю сильних і слабких сторін основних видів навчання, охарактеризувати їх.	2	5 б.
2. Порівняти взаємозв'язок основних функцій навчання. Результати оформити у таблицю.	2	5 б.
3. Визначити основні вимоги до реалізації принципів: - свідомості й активності; - цілеспрямованості; - наочності; - систематичності та послідовності; - науковості; - доступності (письмово)	2	5 б.
Змістовий модуль 3. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ		
1. Розробіть проект освітнього простору 1-го класу.	4	5 б.

2. Охарактеризувати практичні методи навчання.	2	5 б.
3. Визначити особливості організації самостійної роботи учнів початкової школи.	2	5 б.
Змістовий модуль 4.		
ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ		
1. Проаналізувати Базовий перелік засобів навчання та обладнання для початкових класів.	2	5 б.
2. Визначити дидактичні особливості інтегрованих уроків.	2	5 б.
3. Розробити алгоритм підготовки вчителя до проведення уроку. Розробити структуру комбінованого уроку.	4	10 б.
Всього: 26 год.		60 балів

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

<i>Критерії</i>	<i>Обґрунтування критеріїв</i>	<i>Бали</i>
<i>Розуміння завдання</i>	- робота демонструє точне розуміння завдання	1
	- включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
<i>Повнота розкриття теми</i>	- тема розкрита повністю	1
	- часткове розкриття теми	0,5
	- виконане завдання не відповідає темі	0
<i>Логіка викладу інформації</i>	- логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	- порушення логіки й структури викладу	0,5
<i>Креативність</i>	- унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
<i>Культура змістового наповнення відповідей</i>	- орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	- присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0,5
	- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
Всього		5 балів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі комп'ютерного тестування, що охоплює 25 питань з таких категорій, як: аналіз, синтез, використання, знання, оцінювання, розуміння. Тривалість проведення модульного контролю: 60 хв. На кожного студента. Максимальна кількість балів: 25 балів. Критерії оцінювання: кожне питання оцінюється в 1 бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: 2 усні питання та комп'ютерне тестування (30 питань). Тривалість проведення: 2 год. на кожного студента. Максимальна кількість балів: 40 балів. Критерії оцінювання: усні питання – по 5 балів, комп'ютерне тестування – по 1 балу за кожне питання.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предмет і функції дидактики. Становлення дидактики як науки.
2. Зв'язок дидактики з іншими науками та педагогічним досвідом.
3. Цілі й цінності, що об'єднують шкільну та педагогічну освіту.
4. Початкова освіта як система.
5. Розкрийте проблеми дидактичних досліджень.
6. Види й методи дидактичних досліджень.
7. З історії розвитку змісту початкової освіти.
8. Зміст початкової освіти в умовах становлення НУШ.
9. Поняття про Державний стандарт початкової освіти.
10. Мета і функції Державного стандарту початкової освіти.
11. Базовий навчальний план початкової освіти.
12. Характеристика освітніх галузей.
13. Навчальні плани та програми для початкових шкіл.
14. Сучасні підручники для початкової школи.
15. Сутність процесу навчання.
16. Закони, принципи й правила навчання.
17. Організація навчального процесу.
18. Розвивальний потенціал початкового навчання.
19. Компетентнісний підхід як чинник модернізації навчального процесу.
20. Гуманізація навчання й освітнього середовища.
21. Гуманізація навчального спілкування.
22. Способи організації суб'єкт-суб'єктної навчальної взаємодії.
23. Навчально-розвивальний потенціал освітнього середовища.
24. Емоційність процесу навчання
25. Диференціація та індивідуалізація навчання.
26. Види оцінювання успішності учнів початкової школи.
27. Функції позитивного оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
28. Основні види вимірювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
29. Сутність і характеристика освітнього портфоліо учнів початкової школи.
30. Дидактичні вимоги до організації вимірювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
31. Сутність і характеристика ключових умінь учнів.
32. Вікова та індивідуальна характеристика молодших школярів як суб'єктів учіння.
33. Розвиток в учнів процесів сприймання.
34. Мотивація учіння молодших школярів.

35. Формування структурних компонентів уміння вчитися.
36. Сутність і функції методів навчання.
37. Класифікація методів навчання.
38. Методи усного викладу навчального матеріалу.
39. Наочні методи навчання.
40. Практичні методи навчання.
41. Самостійна робота учнів.
42. Навчальні технології.
43. Особистісно-орієнтована технологія навчання.
44. Технологія групової навчальної діяльності школярів.
45. Технологія розвивального навчання.
46. Технологія формування творчої особистості.
47. Технологія навчання як дослідження.
48. Інтерактивні методи та прийоми навчання.
49. Проектна діяльність як метод навчання й розвитку.
50. Ігрова діяльність як метод навчання й розвитку.
51. Методи формування в молодших школярів досвіду пошукової діяльності.
52. Засоби навчання й навчальне обладнання.
53. Види оцінювання навчальних досягнень учнів.
54. Різні підходи до класифікації уроків у сучасній школі.
55. Алгоритм підготовки вчителя до проведення уроку.
56. Організація проектної діяльності учнів початкової школи.
57. Дидактичні особливості уроків у 1 класі.
58. Дидактичні особливості інтегрованих уроків.
59. Організація дослідницької діяльності учнів початкової школи на уроці.
60. Організація та проведення екскурсій.
61. Види екскурсів в початковій школі.
62. Зміст і організація ранкових зустрічей.
63. Специфіка організації освітнього процесу у малочисельних класах.
64. Врахування індивідуального підходу в навчанні учнів початкової школи.
65. Особливості організації дистанційного навчання учнів початкової школи.
66. Особливості організації змішаного навчання учнів початкової школи.
67. Актуальні проблеми розвитку сучасної шкільної освіти.
68. Тенденції розвитку початкової освіти в зарубіжжі.
69. Особливості організації сучасного стану початкової освіти в деяких зарубіжних країнах.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в

		межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисциплін

7. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Бондар В.І. Дидактика : Підручник. К.: Либідь, 2005. 264 с.
2. Кодлюк Я.П. Дидактика початкової школи: практичний курс: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Астон, 2013. 160 с.
3. Малафійк І. В. Дидактика новітньої школи : навч. посіб. Київ : Слово, 2015. 632 с.
4. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / za zag. red. N. M. Bibik. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.
5. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Грамота, 2012. 504 с.

Додаткова

1. Державний стандарт початкової освіти, 2018. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>.
2. Іванюк, Г.І. Підготовка вчителя початкової школи до діалогічного навчання в контексті розбудови нової української школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2017. 6. с. 252-262.
3. Концепція Нова українська школа. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>.
4. Онопрієнко О. Інструментарій оцінювання результатів компетентнісно орієнтованого навчання молодших школярів: методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с. URL: <https://cprppl.osv.org.ua/news/1611053221/>.
5. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736. URL:

<https://nus.org.ua/news/zatverdylly-try-profesijni-standart-vchytelya-dokument/>.

6. Чайка В.М. Основи дидактики: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2011. 240 с.
7. Ярошинська О.О. Дидактика : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. І доп. Умань : ПП Жовтий О.О., 2012. 344 с.

Додаткові ресурси

1. Інституційний репозиторій Київського університету імені Бориса Грінченка. URL.: <https://elibrary.kubg.edu.ua/>.
2. Цифровий кампус Київського університету імені Бориса Грінченка. URL.: <https://digital.kubg.edu.ua/>.

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Дидактика початкової школи»

Разом: 120 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 10 год., практичні – 22 год, самостійна робота – 26 год., МКР – 8 год., сем. контр. – 30 год., екзамен

Модулі	Змістовний модуль I.		Змістовний модуль II.			Змістовний модуль III.			Змістовний модуль IV.			
Назва модуля	Актуальні проблеми сучасної дидактики початкової школи		Процес навчання, його структура та види			Освітній процес в Новій українській школі			Діагностика ефективності процесу навчання			
К-сть балів	70 балів		65 балів			98 балів			115 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Методологічні засади дидактики початкової школи. Сучасні наукові дослідження з дидактики початкової школи 1 б.	Нормативно-правове забезпечення початкової освіти в Україні. Зміст початкової освіти (НУШ) 1 б.	Сутність, функції і структура процесу навчання у початковій школі 1 б.	Процес навчання як система. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи. 1 б.	Види навчання в НУШ 1 б.	Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання вчителем початкових класів - 1 б.	Особливості та форми організації освітнього процесу у початковій школі 1 б.	Сучасні технології навчання у початковій школі 1 б.	Компетентність як показник якості освіти Нової української школи 1 б.	Особливості вимірювання навчальних досягнень учнів початкової школи в НУШ 1 б.	Критерії ефективності процесу навчання у початковій школі. 1 б.	Підготовка вчителя до уроку. Дидактичний аналіз уроку 1 б.
Теми семінарських занять		Початкова освіта як система 11 б.			Закономірності, принципи і правила навчання – передумови ефективного перебігу навчального процесу у початковій школі 11 б.	Варіативні підходи до організації навчання у початковій школі 11 б.	Методи і технології навчання в сучасній початковій школі 11 б.		Педагогічні умови формування структурних компонентів уміння вчитися 11 б.			
Теми практичних занять	Впровадження концепції нової української школи в освітньому просторі України 11 б	Удосконалення змісту початкової освіти в руслі Концепції нової української школи 11 б.		Особливості організації освітнього процесу в 1-му класі нової української школи 11 б.		Аналіз сучасних технологій навчання у початковій школі 11 б	Дидактичні умови відбору технологій навчання в освітньому процесі НУШ 11 б.	Особливості застосування цифрових технологій в умовах дистанційного та змішаного навчання у початковій школі 11 б.	Діагностування рівня сформованості ключових компетентностей учнів 1-го класу початкової школи 11 б.	Дидактичні вимоги до контрольної оцінювальної діяльності вчителя початкових класів Нової української школи 11 б	Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів у початковій школі. Дидактичні вимоги до аналізу уроку в початковій школі 22 б	Досвід діагностування навчальних досягнень учнів початкової школи в різних країнах світу 11 б.
Самостійна робота	10 б.		15 б.			15 б.			20 б.			
МКР	25 б.		25 б.			25 б.			25 б.			
Підсум. контр.	Екзамен											

Загальна кількість балів - 348 балів

К = 348 : 60 = 5,8

Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Дидактика початкової школи» - заочна форма

Модулі	Змістовний модуль I.		Змістовний модуль II.			Змістовний модуль III.			Змістовний модуль IV.			
Назва модуля	Актуальні проблеми сучасної дидактики початкової школи		Процес навчання, його структура та види			Освітній процес в Новій українській школі			Діагностика ефективності процесу навчання			
К-сть балів	32 бали		37 балів			37 балів			42 бали			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Методологічні засади дидактики початкової школи. Сучасні наукові дослідження з дидактики початкової школи 1 б.			Процес навчання як система. Єдність навчання й виховання учнів початкової школи. 1 б.		Структура і функції методів навчання. Вибір та конструювання методів навчання вчителем початкових класів 1 б.				Особливості вимірювання навчальних досягнень учнів початкової школи в НУШ 1 б.		
Теми семінарських занять					Закономірності, принципи і правила навчання – передумови ефективного перебігу навчального процесу у початковій школі 11 б.							
Теми практичних занять		Удосконалення змісту початкової освіти в руслі Концепції нової української школи 11 б.					Особливості організації освітнього процесу в 1-му класі нової української школи 11 б.		Діагностика рівня сформованості ключових компетентностей учнів 1-го класу початкової школи 11 б.			
Самостійна робота	10 б.		15 б.			15 б.			20 б.			
Тест до самостійної роботи	10 б.		10 б.			10 б.			10 б.			
Підсум. контр.	Екзамен											

Загальна кількість балів - 148 балів

K = 148 : 60 = 2,46